

31.- Resoleu el sistema d'equacions lineals:

$$\begin{cases} ax + by + cz = a + b + c \\ bx + cy + az = a + b + c \\ cx + ay + bz = a + b + c \end{cases} \text{ suposant que } a, b, c \text{ són reals tals que } a + b + c \neq 0.$$

Solució:

Aplicarem el mètode de Gauss:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} a & b & c & a+b+c \\ b & c & a & a+b+c \\ c & a & b & a+b+c \end{array} \right) \sim \text{Sumant les 3 files:}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|c} a+b+c & a+b+c & a+b+c & 3(a+b+c) \\ b & c & a & a+b+c \\ c & a & b & a+b+c \end{array} \right) \sim a+b+c \neq 0, \text{ dividim la 1 fila per } a+b+c \neq 0$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 3 \\ b & c & a & a+b+c \\ c & a & b & a+b+c \end{array} \right) \sim \begin{array}{l} \text{Substituïm la segona fila per } bF_1 - F_2 \\ \text{Substituïm la tercera fila per } cF_1 - F_3 \end{array}$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & b-c & b-a & 2b-a-c \\ 0 & c-a & c-b & 2c-a-b \end{array} \right) \sim \text{Substituïm la tercera fila per } (c-a)F_2 - (c-b)F_3$$

$$\sim \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & b-c & b-a & 2b-a-c \\ 0 & 0 & \frac{1}{2}((a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2) & \frac{1}{2}((a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2) \end{array} \right)$$

Si $b-c \neq 0$ i $(a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2 \neq 0$ aleshores el sistema és compatible determinat.

El sistema inicial és equivalent a:

$$\begin{cases} x + y + z = 3 \\ (b-c)y + (b-a)z = 2b - a - c \\ z = 1 \end{cases} \text{ resolent el sistema } \begin{cases} x = 1 \\ y = 1 \\ z = 1 \end{cases}$$

Si $(a-b)^2 + (a-c)^2 + (b-c)^2 = 0$, aleshores, $a = b = c$.

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 1 & 1 & 3 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

El sistema és compatible indeterminat

El sistema inicial és equivalent a:

$$x + y + z = 3$$

La solució del sistema és:

$$\begin{cases} x = 3 - \alpha - \beta \\ y = \beta \\ z = \alpha \end{cases}, \text{ on } \alpha, \beta \in \mathbb{R}.$$

32.- Resoleu el sistema d'equacions:

$$\begin{cases} x^2 + xy + y^2 = 1 \\ x^2 + xz + z^2 = 4. \\ y^2 + yz + z^2 = 7 \end{cases}$$

Solució:

Restant a la segona equació la primera:

$$z^2 - y^2 + x(z - y) = 3, \text{ aleshores,}$$

$$(z - y)(x + y + z) = 3$$

Restant a la tercera equació la segona:

$$y^2 - x^2 + z(y - x) = 3, \text{ aleshores,}$$

$$(y - x)(x + y + z) = 3$$

Dividint les dues expressions:

$$z - y = y - x \quad (1)$$

Podem escriure el sistema inicial:

$$\begin{cases} (x - y)^2 = 1 - 3xy \\ (x - z)^2 = 4 - 3xz \\ (y - z)^2 = 7 - 3yz \end{cases} \quad (*)$$

De l'expressió (1) tenim que la primera i tercera equació es poden igualar. Per tant,

$$1 - 3xy = 7 - 3yz, \text{ aleshores,}$$

$$z - x = \frac{2}{y} \quad (2)$$

$$\text{De (1) tenim que } z + x = 2y \quad (3)$$

Resolent el sistema format per (2) i (3) en les incògnites x, z:

$$\begin{cases} x = y - \frac{1}{y} \\ z = y + \frac{1}{y} \end{cases}$$

Substituint l'expressió de x en la primera equació de (*):

$$\left(y - \frac{1}{y} - y\right)^2 = 1 - 3y\left(y - \frac{1}{y}\right). \text{ Simplificant:}$$

$$3y^4 - 4y^2 + 1 = 0, \text{ resolent l'equació: } y = -1, \frac{-1}{\sqrt{3}}, \frac{1}{\sqrt{3}}. \text{ Aleshores,}$$

$$\begin{cases} x = 0 \\ y = -1, \\ z = -2 \end{cases}, \begin{cases} x = 0 \\ y = 1, \\ z = 2 \end{cases}, \begin{cases} x = \frac{2}{\sqrt{3}} \\ y = \frac{-1}{\sqrt{3}}, \\ z = \frac{-4}{\sqrt{3}} \end{cases}, \begin{cases} x = \frac{-2}{\sqrt{3}} \\ y = \frac{1}{\sqrt{3}}. \\ z = \frac{4}{\sqrt{3}} \end{cases}.$$

Comprovant les solucions en el primer sistema totes les satisfan.

33.- Resoleu el sistema d'equacions:

$$\begin{cases} x + y + z = 9 \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 1 \\ xy + xz + yz = 27 \end{cases} .$$

Solució:

De la segona equació deduïm que $x \neq 0, y \neq 0, z \neq 0$.

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} + \frac{1}{z} = 1, \quad \frac{xy + xz + yz}{xyz} = 1, \text{ aleshores, } xyz = 27 \quad (1)$$

$$\text{De la primera equació: } x + y = 9 - z \quad (2)$$

Multiplicant la tercera equació per z tenim que:

$$27 + xz^2 + yz^2 = 27z .$$

$$27 + z^2(x + y) = 27z , \text{ substituint l'expressió (2):}$$

$$27 + z^2(9 - z) = 27z .$$

$$z^3 - 9z^2 + 27z - 27 = 0 .$$

$$(z - 3)^3 = 0 .$$

Aleshores, $z = 3$.

$$\begin{cases} x + y = 6 \\ \frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{2}{3} \end{cases}, \text{ la solució del qual és } \begin{cases} x = 3 \\ y = 3 \end{cases} .$$

La solució del sistema és:

$$\begin{cases} x = 3 \\ y = 3 \\ z = 3 \end{cases} .$$

34.- Resoleu les següents equacions:

a) $|x - 2| + |x - 1| = 2$.

b) $|x - 2| + |x - 1| = 1$

Solució:

Considerem la funció: $f(x) = |x - 2| + |x - 1|$

$$f(x) = \begin{cases} x - 2 + x - 1 & \text{si } x \geq 2 \\ -(x - 2) - (x - 1) & \text{si } x \leq 1 \\ -(x - 2) + (x - 1) & \text{si } 1 < x < 2 \end{cases} \text{ . Simplificant:}$$

$$f(x) = \begin{cases} 2x - 3 & \text{si } x \geq 2 \\ -2x + 3 & \text{si } x \leq 1 \\ 1 & \text{si } 1 < x < 2 \end{cases}$$

a) Resolem l'equació en cadascun dels intervals i comprovem si la solució pertany o no a l'interval de definició de la funció:

$2x - 3 = 2$, $x = \frac{5}{2}$, que si pertany a l'interval ja que $x \geq 2$.

$-2x + 3 = 2$, $x = \frac{1}{2}$ que si pertany a l'interval ja que $x \leq 1$.

$1 = 2$, no té solució.

Aleshores les solucions de l'equació són $x = \frac{1}{2}, \frac{5}{2}$.

b) Anàlogament:

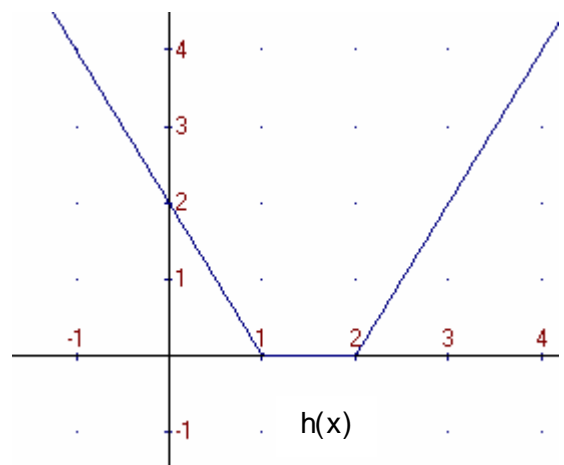
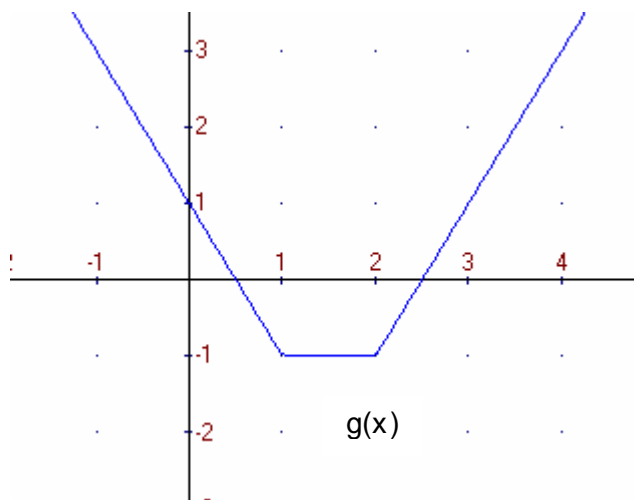
$2x - 3 = 1$, $x = 2$, que si pertany a l'interval ja que $x \geq 2$.

$-2x + 3 = 1$, $x = 1$ que si pertany a l'interval ja que $x \leq 1$.

$1 = 1$ que té infinites solucions $x \in]1, 2[$.

Aleshores, les solucions de l'equació són $x \in [1, 2]$

Les gràfiques de les funcions $g(x) = |x - 2| + |x - 1| - 2$, $h(x) = |x - 2| + |x - 1| - 1$ són:

35.-

a) Si $x + y = 2$ i $x^3 + y^3 = 6$, calculeu $x^2 + y^2$.

b) Si la suma de dos nombres és e i el seu producte és 4. Calculeu el valor de la suma dels seus inversos.

Solució:

a)

$$x^3 + y^3 = (x + y)(x^2 - xy + y^2)$$

$$6 = 2(x^2 - xy + y^2). \text{ Simplificant:}$$

$$x^2 - xy + y^2 = 3 \quad (1)$$

$$(x + y)^2 = x^2 + 2xy + y^2.$$

$$2^2 = x^2 + 2xy + y^2. \text{ Simplificant:}$$

$$x^2 + 2xy + y^2 = 4 \quad (2)$$

Multiplicant l'expressió (1) per 2 i sumant-li l'expressió (2):

$$3(x^2 + y^2) = 10.$$

$$\text{Aleshores, } x^2 + y^2 = \frac{10}{3}.$$

b)

Siguen x, y els nombres; $x + y = 3$, $xy = 4$

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{y} = \frac{x+y}{xy} = \frac{3}{4}.$$

El problema també és pot resoldre resolent el sistema:

$$\begin{cases} x + y = 3 \\ xy = 4 \end{cases}.$$

36.- Si $16x^2 - 12x + 1 = 0$, calculeu $J = \sqrt{\frac{256x^4 - 48x^2 + 1}{16x^2}}$.

Solució:

Tractarem de factoritzar $256x^4 - 48x^2 + 1$

$$256x^4 - 48x^2 + 1 = (16x^2 - 1)^2 - 16x^2 = (16x^2 + 4x - 1)(16x^2 - 4x - 1)$$

Restant als dos factors, $16x^2 - 12x + 1 = 0$:

$$256x^4 - 48x^2 + 1 = (16x^2 + 4x - 1)(16x^2 - 4x - 1) = (16x - 2)(8x - 2) = 4(8x - 1)(4x - 1).$$

$$256x^4 - 48x^2 + 1 = 4(8x - 1)(4x - 1) = 4(32x^2 - 12x + 1).$$

$$256x^4 - 48x^2 + 1 = 4(32x^2 - 12x + 1) = 4(16x^2 - 12x + 1 + 16x^2) = 4 \cdot 16x^2.$$

$$J = \sqrt{\frac{256x^4 - 48x^2 + 1}{16x^2}} = \sqrt{\frac{4 \cdot 16x^2}{16x^2}} = \pm 2.$$

37.- Calculeu $M = \sin^2 1^\circ + \sin^2 2^\circ + \sin^2 3^\circ + \dots + \sin^2 89^\circ + \sin^2 90^\circ$.

Solució:

$$M = \sin^2 1^\circ + \sin^2 2^\circ + \sin^2 3^\circ + \dots + \sin^2 89^\circ + \sin^2 90^\circ.$$

Aplicant raons trigonomètriques d'angles complementaris $\sin \alpha = \cos 90^\circ - \alpha$:

$$M = \cos^2 89^\circ + \cos^2 88^\circ + \cos^2 87^\circ + \dots + \cos^2 1^\circ + \cos^2 0^\circ.$$

Sumant les dues expressions:

$$2M = (\sin^2 1^\circ + \cos^2 1^\circ) + (\sin^2 2^\circ + \cos^2 2^\circ) + \dots + (\sin^2 89^\circ + \cos^2 89^\circ) + \sin^2 90^\circ + \cos^2 0^\circ.$$

$$2M = 91.$$

Aleshores:

$$M = \frac{91}{2}.$$

38.-

a) Calculeu $N = \log(2 \cdot 4 \cdot 6 \cdot \dots \cdot 20) - \log(9!)$

b) Calculeu $P = a^k + b^t$, essent $k = \frac{1 + \log_a b}{1 + \log_b a} \log_b 5$, $t = \frac{1 + \log_b a}{1 + \log_a b} \log_a 55$

Solució:

a)

$$N = \log(2 \cdot 4 \cdot 6 \cdot \dots \cdot 20) - \log(9!) = \log\left(\frac{2^{10} (1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot \dots \cdot 10)}{9!}\right) = \log\left(\frac{2^{10} \cdot 10!}{9!}\right) = \\ = \log(20^{10} \cdot 10) = 10 \log 2 + \log 10 = 1 + 10 \log 2.$$

b)

Aplicant el canvi de base de logaritmes, $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$.

Aleshores,

$$k = \frac{1 + \log_a b}{1 + \log_b a} \log_b 5 = \frac{1 + \frac{1}{\log_b a}}{1 + \log_b a} \log_b 5 = \frac{1}{\log_b a} \log_b 5 = \log_a b \cdot \log_b 5.$$

Com que $a^{\log_a b} = b$:

$$a^k = a^{\log_a b \cdot \log_b 5} = (a^{\log_a b})^{\log_b 5} = b^{\log_b 5} = 5.$$

$$t = \frac{1 + \log_b a}{1 + \log_a b} \log_a 55 = \frac{1 + \frac{1}{\log_a b}}{1 + \log_a b} \log_a 55 = \frac{1}{\log_a b} \log_a 55 = \log_b a \cdot \log_a 55$$

$$b^t = b^{\log_b a \cdot \log_a 55} = (b^{\log_b a})^{\log_a 55} = a^{\log_a 55} = 55.$$

$$P = a^k + b^t = 5 + 55 = 60.$$

39.- Demostreu que si $\cos(\alpha + \beta) = 0$ aleshores $\sin(\alpha + 2\beta) = \sin\alpha$.

Solució:

$$\begin{aligned}\sin(\alpha + 2\beta) &= \sin(\alpha + \beta + \beta) = \sin(\alpha + \beta)\cos\beta + \cos(\alpha + \beta)\sin\beta = \\ &= \sin(\alpha + \beta)\cos\beta = \\ &= \cos(90^\circ - (\alpha + \beta))\cos\beta = \\ &= \frac{1}{2}(\cos(90 - \alpha) + \cos(90^\circ - (\alpha + 2\beta))) = \\ &= \frac{1}{2}\sin\alpha + \frac{1}{2}\sin(\alpha + 2\beta)\end{aligned}$$

$$\frac{1}{2}\sin(\alpha + 2\beta) = \frac{1}{2}\sin\alpha .$$

Per tant,

$$\sin(\alpha + 2\beta) = \sin\alpha .$$

40.- Si $\sin \alpha = A \cdot \sin(\alpha + \beta)$ i $\alpha + \beta \neq 90^\circ + 180^\circ k$, $\forall k \in \mathbb{Z}$, aleshores,

$$\operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \frac{\sin \beta}{\cos \beta - A}.$$

Solució:

$$\sin \alpha = \sin(\alpha + \beta - \beta) = \sin(\alpha + \beta) \cos \beta - \cos(\alpha + \beta) \sin \beta.$$

Dividint l'expressió per $\cos(\alpha + \beta) \neq 0$.

$$\frac{\sin \alpha}{\cos(\alpha + \beta)} = \frac{\sin(\alpha + \beta)}{\cos(\alpha + \beta)} - \sin \beta.$$

$$\frac{A \cdot \sin(\alpha + \beta)}{\cos(\alpha + \beta)} = \frac{\sin(\alpha + \beta)}{\cos(\alpha + \beta)} \cos \beta - \sin \beta.$$

$$A \cdot \operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \cos \beta \cdot \operatorname{tg}(\alpha + \beta) - \sin \beta.$$

Aïllant de l'expressió $\operatorname{tg}(\alpha + \beta)$:

$$\operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \frac{\sin \beta}{\cos \beta - A}.$$